

Ogólnopolska akcja edukacyjna „Dzieci uczą rodziców”

To realizowana z powodzeniem od roku szkolnego 2019/2020 akcja edukacyjna, wspierająca proces edukacji dzieci w tak istotnych obszarach jak bezpieczeństwo czy ekologia.

Tematyka lekcji w ramach akcji jest niezwykle rozległa i obejmuje takie dziedziny jak: historia, astronomia, kultura i tradycja, ekologia i ochrona środowiska czy bezpieczeństwo (w różnych obszarach). W ramach akcji zgłoszone placówki każdego miesiąca otrzymują darmowe materiały dydaktyczne do przeprowadzenia lekcji. Akcja jest adresowana do przedszkoli i klas 1-3 szkół podstawowych.

CELE AKCJI

„Celem głównym akcji jest zachęcenie rodziców do zwiększenia ilości czasu poświęcanego na **naukę z dziećmi**”

DZIECI

Wsparcie procesu edukacji najmłodszych w tak istotnych obszarach jak bezpieczeństwo czy ekologia oraz promocja zdrowego trybu życia

NAUCZYCIELE

Dostarczenie darmowych materiałów dydaktycznych do prowadzenia lekcji w ramach akcji i po jej zakończeniu

RODZICE

Zmotywowanie rodziców do wspólnej nauki z dziećmi na tematy będące przedmiotem lekcji w ramach akcji

#DzieciUcząRodziców

www.wspierajmarzenia.pl

O akcji „Dzieci uczą rodziców”

Centrum Rozwoju Lokalnego jako organizacja pożytku publicznego aktywnie organizuje i wspiera inicjatywy prospołeczne adresowane do odbiorców w różnym wieku. CRL wspiera edukację dzieci w tak ważnych obszarach jak bezpieczeństwo czy ekologia, pomaga dorosłym zdobyć nowe umiejętności i doświadczenie ułatwiające odnalezienie się na rynku pracy, prowadzi zbiórki środków na leczenie i rehabilitację osób dotkniętych przez los. Centrum Rozwoju Lokalnego dużą uwagę przywiązuje do aktywizacji seniorów. W swoich działaniach CRL aktywnie wspiera przedsięwzięcia ukierunkowane na pomoc zwierzętom.

REALIZOWANE INICJATYWY

WOLONTARIAT

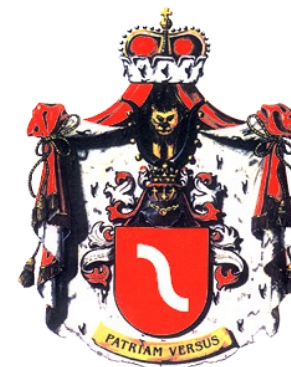

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

18 grudnia 2018 roku we współpracy z **Komendą Wojewódzką Policji w Katowicach**, w ramach akcji “Ze Sznupkiem bezpiecznie w drodze” **ustanowiliśmy rekord Polski w jednoczesnym kolorowaniu w wielu lokalizacjach**. Jednocześnie **18 801 dzieci** kolorowało wizerunek Sznupka – maskotki śląskiej policji. Celem inicjatywy “Ze Sznupkiem bezpiecznie w drodze” było zwiększenie poziomu bezpieczeństwa dzieci w ruchu drogowym.

Centrum Rozwoju Lokalnego

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Partnerzy akcji „Dzieci uczą rodziców”

LEKCJA 9

PARK JURAJSKI

MMA

An illustration of a prehistoric landscape with rolling green hills, a blue sky, and a blue body of water in the foreground. A girl with black hair in pigtails, wearing a light-colored shirt and a dark scarf, stands on the left. A boy with black hair, wearing a light-colored shirt and a dark scarf, stands on the right with his arms crossed. In the center, there are two dinosaurs: an orange one with purple spikes and a blue one with a yellow and orange shell. A large white speech bubble with a green border is positioned in the lower center, containing text.

Podczas lekcji wspólnie wyruszymy w niezwykłą podróż w czasie do czasów, gdy na Ziemi niepodzielnie królowały dinozaury.

Pamiętajcie!

Dinozaury żyły na Ziemi wiele milionów lat przed pojawieniem się pierwszych ludzi. Dzieci pojawiające się na slajdach naszej prezentacji mają za zadanie opowiedzieć Wam o tych wyjątkowych mieszkańcach naszej planety.

PODZAS TEJ LEKCJI

- dowiesz się czym były i kiedy żyły na Ziemi dinozaury
- poznasz kilka gatunków dinozaurów
- dowiesz się co łączy dinozaury z współczesnymi ptakami
- poznasz wiele ciekawostek o dinozaurach

**Autor
prezentacji:**

DAWID WIEJATA

koordynator akcji
„Dzieci uczą rodziców”

**W ŚWIECIE
DINOZAUROW**

PARK JURAJSKI

Dinozaury to ogromnych rozmiarów gady, które zamieszkiwały Ziemię kilkadziesiąt milionów lat temu. Słowo „dinozaur” pochodzi z języka greckiego i oznacza strasznego jaszczura. Już za chwilkę bliżej poznamy kilka gatunków pradawnych mieszkańców Ziemi.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Czym były „Dinozaury”?

Dinozaury pojawiły się na Ziemi
około 237 milionów lat temu.
Przez ponad 150 milionów lat aż
do wyginięcia dominowały na
naszej planecie.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Kiedy żyły dinozaury?

DINOZAURY
ROŚLINOŻERNE

Dinozaury doczekały się wielu podziałów uwzględniających ich budowę fizyczną, środowisko, w którym żyły czy sposób odżywiania.

DINOZAURY
MIĘSOŻERNE

Podczas naszej wyprawy do Parku Jurajskiego skupimy się na najbardziej znanym podziale na dinozaury roślinożerne i dinozaury mięsożerne (drapieżniki).

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Jak dzielimy dinozaury?

DINOZAURY ROŚLINOŻERNE

Triceratops był zwierzęciem roślinożernym. Zjadał liście i inne części roślin, które zrywał silnym, bezzębnym dziobem. Zamieszkiwał obszary Ameryki Północnej mniej więcej 72-65 milionów lat temu w epoce zwanej późną kredą. Dosłowne tłumaczenie triceratops oznacza trójrogie oblicze i bardzo dobrze charakteryzuje jego wygląd. Ten prehistoryczny gad osiągał długość do 9 metrów, wysokość ponad 3 metrów i masę nawet 12 ton.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Triceratops

Stegozaur (Stegosaurus) to dinozaur, na grzbiecie którego widniały dwa rzędy charakterystycznych płyt kostnych. Dorastał do 9 metrów długości, 4 metrów wysokości (razem z płytami na grzbiecie) i mógł ważyć 2,5 tony. Miał bardzo małą głowę i mózg wielkości jabłka, więc najprawdopodobniej był mało inteligentnym dinozaurem. Stegozaury były roślinożerne. Najprawdopodobniej żywiły się niskimi roślinami, na co wskazuje charakterystyczna, niska pozycja głowy.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Stegozaur

Brachiozaur

Ta grupa dinozaurów to prawdziwe olbrzymy, sięgające do 27 metrów długości i ponad 12-16 metrów wysokości. Brachiozaury, jedne z największych zwierząt lądowych wszech czasów, ważyły od 30 do 60 ton. Ich ulubionymi terenami była Ameryka Północna i Afryka. Dinozaury tej grupy były zwierzętami stadnymi, co ułatwiało im obronę przed zakusami drapieżnych krewniaków.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Brachiozaur

Diplodok (Diplodocus) to dinozaur roślinożerny o niezwykle długiej szyi i ogonie, który w końcowej części miał postać bicza. Jego głowa była bardzo mała, z nozdrzami umiejscowionymi na szczycie. W przedniej części szczęk diplodok miał długie zęby, które tworząc coś na kształt grabi umożliwiały zrywanie liście drzew i krzewów. Diplodok jest jednym z największych dinozaurów odkrytych przez człowieka. Jego długość mogła sięgać do 27 metrów, z czego na szyję przypadało 7 metrów.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Diplodok

Iguanodon był dinozaurem roślinożernym o charakterystycznych, wielkich pazurach na kciukach. Długość tych pazurów wynosiła od 5 do 15 cm. Służyły mu one do obrony oraz zdobywania pożywienia. Pysk Iguanodona był zakończony bezzębnym dziobem, natomiast w tylnej części szczęk znajdowały się liczne, drobne zęby policzkowe służące do rozdrabniania pokarmu. Osiągał długość do 10 metrów, wysokość do 5 metrów i wagę do 4 ton.

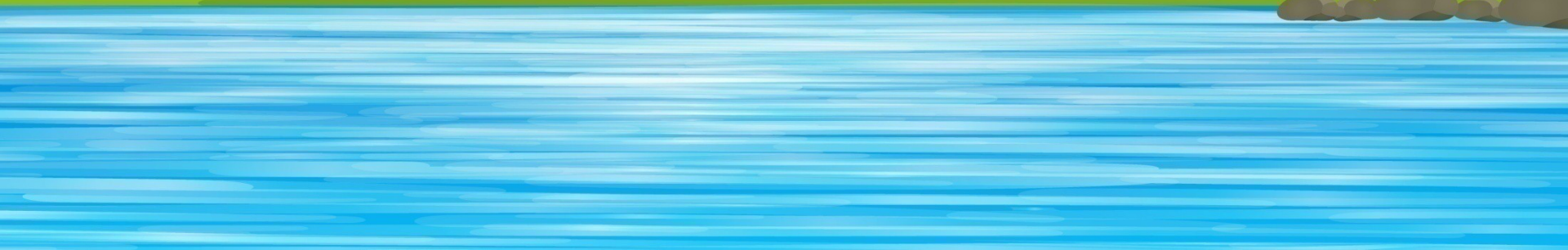
#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Iguanodon

DINOZAURY

Mięsożerne

Spinozaur (Spinosaurus) to olbrzymi dinozaur drapieżny z grupy teropodów. Żył mniej więcej 98 - 95 milionów lat temu. Był największym znanym dinozau-rem drapieżnym. Dorastał do 18 metrów długości i ważył do 9 ton. Jego długa i spłaszczona głowa przypominała głowę krokodyla. Spinozaur miał na grzbiecie wielki żagiel. Ten niezwykły twór pełnił kilka funkcji naraz. Głównym przeznaczeniem była termoregulacja-żagiel umożliwiał szybkie zbieranie ciepła.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Spinozaur

Ceratozaur (Ceratosaurus) żył około 150 milionów lat temu w późnej jurze. Jego wymiary to: do 9 metrów długości, do 4 metrów wysokości, waga prawdopodobnie do 1 tony. Nazwa ceratozaura oznacza „rogatego jaszczura” i odnosi się do trzech rogów, z których jeden znajdował się na pysku zwierzęcia, a dwa nad oczami. Był sprawnym drapieżnikiem posiadającym potężne, silne szczęki z długimi ostrymi zębami o piłkowanych krawędziach.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Ceratozaur

Allozaur (Allosaurus) to dinozaur, którego nazwa pochodzi z języka greckiego oznaczająca „inny jaszczur”. Allozaur był dużym drapieżnikiem z wielką, wyposażoną w ostre zęby czaszką, potężnymi tylnymi kończynami i krótkimi trójpalczastymi kończynami przednimi. Całe ciało równoważył długi, ciężki ogon. Ten dinozaur mierzył do 12 metrów i osiągał wagę do 4000 kg. Allozaury polowały na duże dinozaury roślinożerne.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Allozaur

Velociraptor (Velociraptor) był dwunożnym drapieżnikiem zamieszkującym tereny dzisiejszej Mongolii. Okres jego występowania przypada na od 83 do 70 milionów lat temu. Velociraptory były bardzo szybkie i dosyć zwinne. Nazwa tego dinozaura pochodzi od łacińskich słów *velox* – szybki i *raptor* – złodziej. Velociraptor nie należał do dużych dinozaurów. Osiągał zaledwie 100 cm wzrostu, ok. 170 cm długości i 20 kg wagi. Mimo swoich niewielkich rozmiarów był groźnym łowcą.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Velociraptor

Tyranozaur (Tyrannosaurus rex) to jeden z największych drapieżników lądowych dotychczas istniejących na ziemi. Odnajdzone skamieniałości świadczą o tym, że mógł dorastać do 12 metrów długości, do 6 metrów wysokości, i mógł ważyć do 6 i pół tony. Żył w okresie zwanym późną kredą, czyli mniej więcej od 68 do 65 milionów lat temu. Był jednym z ostatnich dinozaurów i wyginął podczas wielkiego wymierania, które zakończyło erę mezozoiczną.

Tyranozaur jest jednym z najpopularniejszych dinozaurów. Jest bohaterem książek, bajek i filmów.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Tyranozaur

Część naukowców postuluje, że biologicznie współczesne ptaki są bardzo podobne do kilku gatunków dinozaurów. Zatem często możemy się spotkać z określeniem, że ptaki są potomkami dinozaurów.

Badacze wskazują, że ptakom najbliżej do dwunożnych drapieżników. Jednak sam proces ewolucji trwał wiele milionów lat i był bardzo złożony, więc nie można jednoznacznie stwierdzić, że ptaki pochodzą od dinozaurów.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Czy ptaki to dinozaury?

CIEKAWOSTKI O DINOZAUROCH

CIEKAWOSTKA 1

Dinozaury panowały na Ziemi przez ponad **150 milionów lat**.

CIEKAWOSTKA 3

Długość życia dinozaurów waha się od kilkudziesięciu do nawet 100 lat. Najdłużej żyły zauropody takie jak brachiozaury.

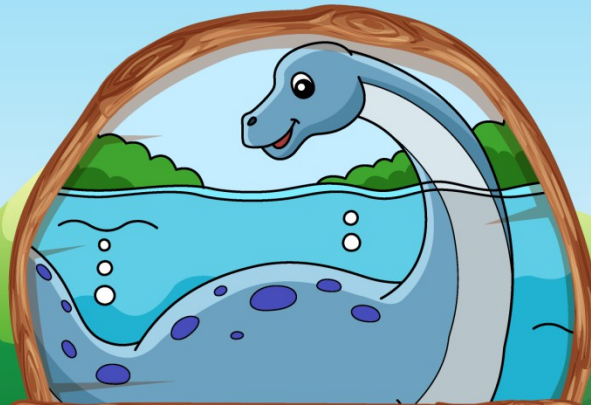
CIEKAWOSTKA 2

Wszystkie dinozaury rodziły się z jaj. Jaja dinozaurów różniły się wyglądem i wielkością w zależności od gatunku.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Ciekawostki o dinozaurach

CIEKAWOSTKA 5

Plezjozaury – gady wodne, podobnie jak pterodaktyle, choć żyły w czasach dinozaurów, to nie należą do tej samej grupy.

CIEKAWOSTKA 6

Nauka zajmująca się badaniem skamieniałości dinozaurów to paleontologia, a naukowiec, który się tym zajmuje to paleontolog.

CIEKAWOSTKA 4

Pterodaktyle nie są dinozaurami, to latające gady, które żyły w wieku dinozaurów, ale nie należą do tej samej kategorii.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

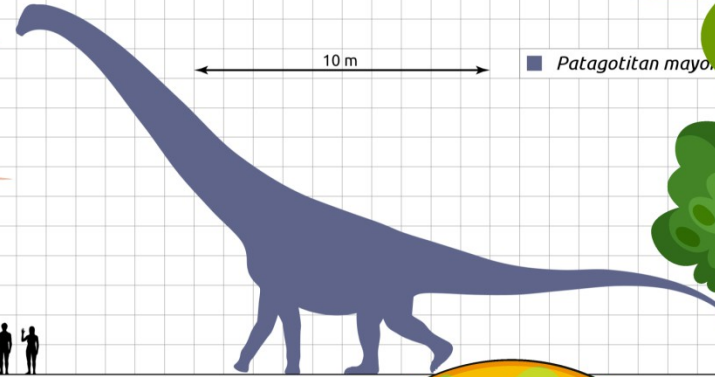

Ciekawostki o dinozaurach

PORÓWNANIE WIELKOŚCI PATAGOTITANA I CZŁOWIEKA

CIEKAWOSTKA 7

Patagotitan to nazwa dinozaura obecnie uważanego za największego w historii. Jego masę szacuje się na 69 ton.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Ciekawostki o dinozaurach

Następstwa uderzenia asteroidy były dla dinozaurów katastrofalne. Do atmosfery dostały się olbrzymie ilości pyłu, które blokowały dostęp światła słonecznego. Czego konsekwencją było ochłodzenie i zmiana klimatu. Asteroida zakończyła, trwające 150 milionów lat panowanie dinozaurów.

Świat dinozaurów jest pełen tajemnic, które czekają na odkrycie. Dzięki rozwojowi technologii i nauki jeszcze wiele z nich odkryjemy i bliżej poznamy ten wyjątkowy okres w historii Ziemi.

CIEKAWOSTKA 8

Prawdopodobną przyczyną wyginięcia dinozaurów było zderzenie asteroidy z powierzchnią Ziemi.

#DzieciUcząRodziców
www.wspierajmarzenia.pl

Ciekawostki o dinozaurach

Zadanie do wykonania!

- Wspólnie z rodziną wykonaj zdjęcie, na którym pokazujecie jak wspólnie **poszerzacie wiedzę o dinozaurach**
- Poproś rodziców o zamieszczenie zdjęcia w komentarzu na profilu Centrum Rozwoju Lokalnego na Facebooku – **fb.com/centrum.rozwoju.lokalnego**
- Zdjęcia należy zamieszczać pod specjalnym wpisem, który pojawi się na profilu **3 czerwca 2022r.**

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ!

**Autor
prezentacji:**

DAWID WIEJATA

koordynator akcji
„Dzieci uczą rodziców”